

DAGINSTITUTIONEN PELIKANEN

PELIKANENS LÆREPLAN

RAPPORTEN ER SENEST REDIGERET: 31-10-2024
FREDERICIA KOMMUNE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION	2
1.1 Læsevejledning	2
1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)	6
2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019	7
2.1 Børnesyn	7
2.2 Dannelse og børneperspektiv	8
2.3 Leg	10
2.4 Læring	11
2.5 Børnefællesskaber	12
2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	14
2.7 Samarbejde med forældre om børns læring	15
2.8 Børn i udsatte positioner	17
2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen	18
3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER	20
3.1 Samspil og relationer	20
3.2 Evaluerende pædagogisk praksis	20
4 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	22
4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	22
4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	22
5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	23
5.1 Alsidig personlig udvikling	23
5.2 Social udvikling	24
5.3 Kommunikation og sprog	26
5.4 Krop, sanser og bevægelse	27
5.5 Natur, udeliv og science	29
5.6 Kultur, æstetik og fællesskab	31
6 UDVIKLINGSPLANER	34

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

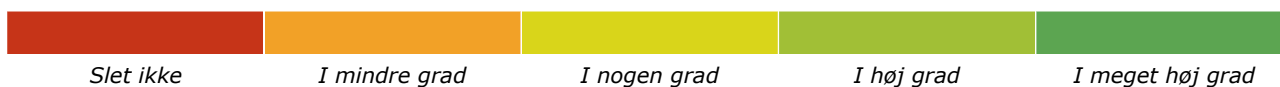
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

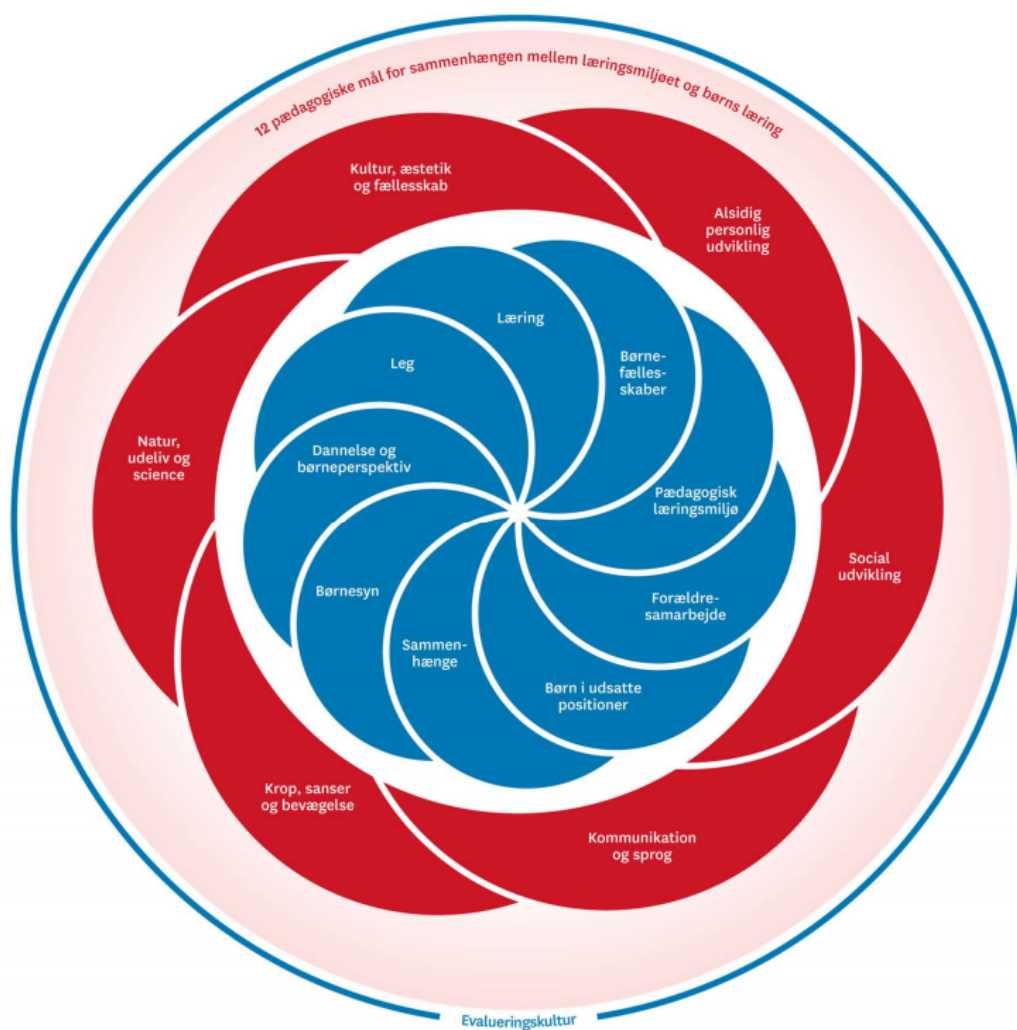
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarerne på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Velkommen til Pelikanen

Vi er en "flex-institution" med et børnetal på cirka 60 børn i alderen 0-6 år. Vi har valgt at indrette tre stuer, hvoraf den ene er en vuggestuegruppe med cirka 12-15 børn i alderen 0-2 år. De to andre er børnehavegrupper med børn i alderen 2-6 år.

Vi lægger vægt på, at vores hus er stueopdelt med et fast personale på hver stue, da vi mener, at det giver en hverdag, der er overskuelig, tryk og nærværende for både børn og voksne. Vi arbejder også meget på tværs, både i aldersopdelte og i udviklingsopdelte fællesskaber, hvor personalet følger børnene. Vores daglige pædagogiske arbejde med børnene tager udgangspunkt i vores 5 kerneværdier:

Fællesskab

Kommunikation

Trivsel

Børneperspektiv

Kreativ udvikling.

Vi har en rigtig dejlig legeplads på over 3000 m². Vi har en utraditionel stor sandkasse, hvor der er mulighed for at lege med vand. Rundt om sandkassen er der en cykelbane, små hyggelokke, små legehuse, et stort redskabsskur med cykler, sandtilbehør og store byggekasser. Der er også et halvtag med bænke, hvor man kan sidde og tegne, læse, klippe, snitte, lave værksted, bygge hule osv. Rundt omkring er der plantekasser og krukke fyldt med blomster, tomater osv. som børnene har været med til at plante i forbindelse med vores "blomsterdag".

Udearealet byder også på gynger, vores egen skov, bålplads, klatretræer, jordbærhave, rutchebane og mange små gemmelokke. Og så har vi et stort græsområde, som vi kalder "græsseren". For at komme ned på "græsseren" kan børnene enten rutche ned fra den lange rutchebane eller gå ned ad en skråning. Pelikanen er fra 1973, og vi værner om den helt særlige kultur, der er i huset. Samtidig er det vigtigt for os, at vi udvikler vores pædagogik og faglighed med børneperspektivet i fokus.

2 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019

Evalueringsinstituttet (EVA) har i 2019 udgivet en revideret udgave af Redskab til selvevaluering, som er et redskab der blandt andet kommer omkring tematikkerne i det pædagogiske grundlag. Selvevalueringen et godt og anvendeligt analyseredskab, der skaber en ramme for en struktureret dialog om pædagogisk praksis.

Dato	PÆDAGOGISK GRUNDLAG								FOKUSOMRÅDER		
	Børnesyn	Dannelse og børneperspektiv	Leg	Læring	Børnefællesskaber	Læringsmiljø hele dagen	Samarbejde med forældre	Børn i udsatte positioner	Sammenhæng til bhk.	Samspil og relationer	Evaluerings af praksis
10-11-2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2.1 Børnesyn

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan kommer vores børnesyn til udtryk i hverdagen og i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljøer i vores dagtilbud?
- Hvordan lykkes vi med at skabe rammerne for et godt børneliv, hvor der er plads og ro til at være barn?
- Hvordan oplever børnene, at vi ser dem som kompetente og selvstændige i vores pædagogiske praksis?
- På hvilke måder arbejder vi med børn som aktive medskabere af egen udvikling?

Børnesyn:

Med afsæt i FN's Børnekonvention samt lov om den nye styrkede læreplan og Fredericia Kommunes Børne- og

Ungepolitik har Ullerup Bæk Distriktet udarbejdet følgende Børnesyn

Omsorg:

☐ Sundhed – både psykisk og fysisk.

o Barnet skal mødes ligeværdigt, så det oplever selv-værdi.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale skal skabe en tæt relation til barnet og responderer på barnets handlinger

o Ethvert barn har krav på, at dets basale behov bliver opfyldt.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale skal skabe rammer for at et hvert barn oplever tryghed, og at børnene har tætte relationer til andre.

☐ Rettigheder

o Ethvert barn har krav på beskyttelse mod alle former for overgreb.

☐ Tegn: Barnet skal møde pædagogisk personale, der understøtter og handler på barnets rettigheder.

o Ethvert barn mødes fordomsfrit uanset tro, etnicitet, køn og sociale tilhørsforhold.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale tager afsæt i den forskellighed, der er i enhver børnesammensætning.

☐ Sammenhæng i børns liv

o Ethvert barn har krav på at opleve sammenhæng i forhold til de arenaer som det bevæger sig i – hjem, institution, skole, fritid.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale tager ansvar for, at der sker et tæt og forpligtigende samarbejde med alle aktører – barnet selv, barnets forældre, samarbejdspartnere o.a.

Leg og Læring

☐ Kompetencer

o Ethvert barn har krav på at blive så dygtig som det kan.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale tager ledelse af børnefællesskaber, meningsskabende og differentierede lege - og læringsmiljøer.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale reflekterer og handler på den didaktiske tilgang i praksis.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale tilrettelægger deres tilgang og de pædagogiske læringsmiljøer med udgangspunkt i hvert enkelt barns zone for nærmeste udvikling og mestringssevne.

☐ Dannelse

o Ethvert barn har krav på at møde pædagogisk personale, der støtter op om dets demokratiske dannelse – medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale arbejder systematisk med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, der gør medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse mulig.

Fællesskaber☐ Anerkendelse

o Ethvert barn skal anerkendes som det unikke menneske det er, samtidig med at det ses som positiv bidragsyder til fællesskabet.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale arbejder systematisk med inklusion og eksklusions processer.

☐ Relationer

o Ethvert barn har krav på at være en del af et for barnet betydningsfuldt og ligeværdigt fællesskab.

☐ Tegn: Det pædagogiske personale skaber rammer og god atmosfære for at børn kan opleve sig inddraget og være aktivt deltagende i store eller mindre fællesskaber

2.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børn som medskabere af egen udvikling i disse udvalgte situationer?

2.1.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.2 Dannelse og børneperspektiv

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan forstår vi dannelse? Og hvordan afspejles den forståelse i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø?
- I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

Kort præcisering af "Dannelse og Børneperspektiver"

Dannelse skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en individuel meningsfuld læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed.

Børneperspektivet er en analytisk bestræbelse på at beskrive, hvordan det der sker, ser ud og har betydning for konkrete børn i deres aktuelle liv. Derfor er der ikke kun ét børneperspektiv, men lige så mange perspektiver, som der er børn.

Det teoretiske afsæt

Børn udvikler deres kompetencer gennem flere typer af legemiljøer, rutiner og fællesskaber gennem hele dagen.

I vores pædagogiske arbejde tages der udgangspunkt i lektor og forsker Kim Rasmussens 5 teser omhandlende demokratisk dannelse. Her handler demokratisk dannelse om rettigheder, herunder at bestemme og medbestemme. Inddragelse og deltagelse herunder in- og eksklusion. Anerkendelse herunder underkendelse. Inviterende rum herunder sted, stemning og atmosfære.

Demokratisk dannelse er indlejret i hverdagens og hverdagslivets relationer og samspil.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

For at styrke barnets dannelse, har vi som pædagogisk personale ansvar for at udfordre alle børn forskelligt og tage ansvar for dannelse og børneperspektivet, så alle oplever succes og sejre i dagligdagen og lærer, at det er ok at fejle.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Udvikler læringsmiljøer, hvor børn har indflydelse/medbestemmelse med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone.
- Er undersøgende sammen med børnene, hvor vi responderer og følger børnenes intentioner.
- Indgår i legen og skaber rum for fordybelse, samt inviterer til at børnene er aktivt deltagende.
- Arbejder med differencerede børnefællesskaber og positionerer os, alt efter hvilket behov den pågældende børnegruppe har.
- Videndeler omkring børn for at opnå fælles forståelse og indsats.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- Vi voksne er engagerede i mødet med barnet – vi møder barnet som den person det er, og vi er reflekterende og nærværende overfor deres udtryk, behov og følelser.
- Vi Sikre gode rammer for indflydelse, deltagelse og medbestemmelse i de differentierede fællesskaber.
- Vi Skaber gode rammer ud fra børnenes individuelle perspektiver, alder, forudsætninger og behov.
- Vi har fokus på Dannelse ud fra hverdags rutiner og aktiviteter.
- Vi Deler hensigt i relationen og i samspillet med barnet.
- Vi Se barnets ressourcer, og igennem den gode historie italesætter vi det værdifulde i barnet og barnets handlinger.
- Med udgangspunkt i børnegruppen positionerer vi voksne os i rutiner, aktiviteter, samt i det frie rum.
- Vi sætter fokus på at skabe et trygt læringsmiljø, hvor der er plads til, at børnene tør begå fejl, være nysgerrige, udforskende, samt lære at acceptere og rumme et nej/afvisning fra fx. sin kammeret, der måske ikke lige har lyst til det samme som en selv. Hos os er den voksne "fyrtårnet" for barnet, der hjælper og guider barnet i sin dannelsesprocessen.

2.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

2.2.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.3 Leg

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan oplever børnene i vores dagtilbud, at vi anerkender og skaber rum for legen i den hverdag og i det pædagogiske læringsmiljø, vi tilrettelægger for børnene?
- Hvordan skaber vi lige deltagelsesmuligheder for de børn, der har brug for støtte til at komme med initiativer og bruge deres demokratiske stemme?
- Hvad gør vi for, at børnene får mulighed for at afprøve forskellige roller og positioner i legen?
- Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Kort præcisering af "Leg"

Leg skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som spontane og selvorganiserede aktiviteter. Her kan være tale om såvel voksenstyrede og børneinitierede lege.

Legen er barnets første sprog. Det er i legen, at børn får kontakt til og udtrykker deres tanker og følelser. Det er gennem legen, at børn udvikler fantasi, sociale kompetencer, relationer, sprog og identitet.

Det teoretiske afsæt

Børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse sker i særdeleshed via leg. Leg er børns måde at være i verden på, ligesom det er i leg, at børn skaber deres forestillingsverden, og et alternativ til den aktuelle virkelighed. Det er i legen, børn forhandler roller og deltagelsesmuligheder og dermed udvikler deres sociale kompetencer. Det er her, de får venner, øver sig i konflikter og i at gå ud og ind af fællesskaber. Her kan de eksperimentere med kulturelle fænomener, moral og etik.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogiske personale har ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikles positivt for alle børn. Det pædagogiske personale påtager sig funktionen at beskrive og argumentere for vigtigheden af legens betydning og værdi for forældrene.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Arbejder systematisk med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø inde som ude, der gør medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse mulig.
- Reflekterer og handler på den didaktiske tilgang i praksis.
- Reflekterer løbende i personalegruppen over, hvordan muligheden for børnenes frie lege imødekommes i institutionens rammer.
- Arbejder løbende med at styrke sin faglighed igennem forskningsbaseret teori.
- Arbejder med vekselvirkning mellem voksenstyrede og børneinitierede lege.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- I Pelikanen har legen stor værdi og betydning, og er den gennemgående del af hverdagen. Der veksles mellem voksen styrede aktiviteter samt initiativer fra børnene.
- Vi tilpasser de fysiske rammer efter legens behov med æstetiske, kreative, udviklende og inspirerende lege/læringsmiljøer.
- Vi voksne er bevidste om egen rolle og deltagelse i børnenes leg ved bl.a. selv at støtte og evt. udvikle deres leg. Børnenes egen sociale legekulturer understøttes i hverdagen af personalet, der sammen med børnene er med til at "bygge" videre på legen. Et lille eventyr om en trolde kan lige pludselig forvandles til en leg med mange små trolde, der bor i huler under bordene... - den voksne fortæller en historie der gribes af nogle børn, hvorefter den voksne finder tæpper til hulen osv.
- Vi tager udgangspunkt i, at børn og voksne sammen kan reflektere over, hvordan legen kan udformes og udvikles.
- Vi har fokus på at udvikle børnenes sprog og fantasi gennem legen. Vi sørger for, at legen fremmer virkelyst, nysgerrighed, sociale kompetencer, identitet og selvværd.
- Vi har fokus på, at hjælpe de børn, der kan have svært ved at indgå i legefællesskaber. Ved at finde barnets ressourcer og kompetencer skaber den voksne nye lege muligheder for barnet, hvor den voksne i en periode er med i legen som støtte og vejleder der kan give barnet nye deltagelsesmuligheder. Den

voksne er med til at give barnet en lærer om det at lege, og som barnet over tid selv kan begynde at bygge videre på.

2.3.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

2.3.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.4 Læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?
- På hvilke måder har vi fokus på læring gennem hele dagen (i både leg, aktiviteter og rutiner)?
- Hvad er vores rolle i forhold til at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i børneinitierede lege og aktiviteter?
- Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkedes med at tilrettelægge pædagogiske læringsmiljøer ud fra en bred læringsforståelse?

Kort præcisering af "Læring"

Læring skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som udvikling og en dynamisk og mangfoldig proces, der bevirker, at barnet får en større forståelse af sig selv, andre og sin omverden.

Det teoretiske afsæt

Gode relationer er en af de vigtigste faktorer for børns trivsel, udvikling og læring. Alle børn bør være en del af et, for dem, betydningsfuldt fællesskab. Den læring, der finder sted i barnets første leveår, er grundlæggende for barnets videre mestring af livet.

Børns udvikling er afhængig af den kontekst, de indgår i, dvs. at læringsmiljøet har afgørende indflydelse på børns læring.

Mindre børnegrupper fremmer relations dannelsen og optimerer betingelserne for de kommunikative færdigheder. Udviklingen af disse færdigheder er afhængig af interaktioner af længere varighed.

Udforskning af naturen og udvikling af de tre grundsanser er ligeledes af afgørende betydning for børns muligheder set i et læringsperspektiv.

Børns læring og udvikling sker både i de planlagte pædagogiske aktiviteter, i legen og i de daglige rutiner.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Der må derfor være en vekselvirkning over hele dagen mellem pædagogisk planlagte aktiviteter, spontane forløb og børneinitierede aktiviteter.

Bevidsthed omkring egen rolle, funktion og positionering.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Samarbejder med forældrene om at skabe en meningsfuld ramme for trivsel, udvikling og læring.
- Tager udgangspunkt i indbyrdes relationer og det enkelte barns nærmeste udviklingszone, samt planlægger inspirerende pædagogiske aktiviteter.
- Understøtter børneinitierede lege og følger børnenes spor.
- Tager afsæt i børns perspektiver, samt giver tid og mulighed for refleksion for både børn og pædagogisk personale.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- Vi har fokus på, at læring sker igennem hele dagen, og at der er en vekselvirkning mellem rutiner, planlagte aktiviteter, det frie rum - både ude og inde, så det derved skabes forskellige læringsmiljøer. Vi har fokus på, at den kommunikative del hele tiden er i spil, og at det er den voksnes ansvar, at det er i spil.
- Vi følger børnenes spor, og understøtter børnenes lyst til at gå på opdagelse i verden, hvor de kan udtrykke deres nysgerrighed, opfordrer dem til en undersøgende tilgang, og vi gir tid og rum til fordybelse - både i de planlagte aktiviteter og det frie rum.
- Vi lægger vægt på tryghed og trivsel i de forskellige læringsmiljøer, hvilket er væsentligt for børnenes forudsætning for læring og aktiv deltagelse, samt at de voksne sørger for, at alle børn får mulighed for at deltage ud fra NUZO.
- Vi lægger vægt på, at Læring også er omsorg, hvor barnet tilegner sig færdigheder eller kundskaber, hvilket den voksne har fokus på i leg, rutinerne og aktiviteterne dagen igennem. Den læring der finder sted i vores hverdag, skal give mening for barnet, dog skal der først og fremmest være tryghed og trivsel for barnet.
- Vi har fokus på hver dag, at læring så vidt muligt skal ske i små fællesskaber, hvor der er rammer for at føle sig trygge, og som kan skabe gode/tætte relationer, og læring i et tempo som hvert barn kan følge med til.
- Vi vægter, at have fokus på fysiske rammer, og de voksnes rolle som vigtige faktorer for et inspirerende og udfordrende læringsmiljø.
- Vi forøger så vidt muligt, at have daglig kontakt til forældrene, hvor der gives information om, hvordan dagen har været for barnet. På diverse platforme gives der information til forældrene om, hvilke temaer der finder sted i daglig dagen, og der oplyses om, hvilken læring vi ønsker fokus på både i hjemmet og i daginstitutionen. Denne information giver anledning til god dialog mellem forældre og personale, hvor der videns deles begge veje.
- Vi har udviklingssamtaler indlagt i den tid barnet går i Pelikanen, hvor vi er i dialog med forældre omkring deres barns trivsel, læring og udvikling. Vi afsætter tid til samtaler ex. opstartssamtaler, opfølgningssamtaler, overgangssamtaler fra hjem til institution og fra institution til skole, 4 årssamtaler, og ekstra samtaler når der er behov for dette.

2.4.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse udvalgte tilgange, når vi arbejder ud fra et bredt læringsbægreb?

2.4.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.5 Børnefællesskaber

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan arbejder vi pædagogisk med at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?
- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge gode relationer?
- Hvordan understøtter vi forældrenes rolle i forhold til at bidrage til velfungerende børnefællesskaber i vores dagtilbud?
- I hvilke situationer er det lykkedes os at skabe velfungerende børnefællesskaber, hvor alle børn er med?

Kort præcisering af "Børnefællesskaber"

Børnefællesskaber skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som et miljø, hvor børn indgår i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne, hvor de enkelte børn lærer og udvikler sig.

Det teoretiske afsæt

Dagtilbuddets børnefællesskaber giver børnene en unik mulighed for at opnå varierede socialiserings erfaringer, hvor børnene kan bidrage positivt til hinandens lærings- og udviklingsbetingelser. I børnenes uformelle samspil og indbyrdes lege opstår der konstant forskelligartede sociale udfordringer og læringsmuligheder, som stimulerer børnene til at udvikle sociale kompetencer sammen med jævnbyrdige medspillere. Deltagelse i børnefællesskaber styrker børnenes handleevner.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Da en stor del af børns udvikling og læring sker igennem deltagelse i og bidrag til forskellige børnefællesskaber, anser vi i Ullerup Bæk distriktet børnefællesskaberne som en af dagtilbuddets vigtigste læringsressourcer. Fordi børnene er tæt på hinanden i udviklingstrin, udgør forholdet mellem børn en optimal mekanisme for udviklingen af sociale færdigheder.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Tager ansvaret for at skabe gode betingelser for, at alle børn føler sig inddraget som en aktiv og betydningsfuld del af fællesskabet.
- Arbejder med differentierede fællesskaber, hvor børnene tilbydes flere mangeartede børnefællesskaber.
- Indgår i børnefællesskaber, så de understøtter børnenes forskellige positioner i fællesskaberne, samt hvordan disse udspiller og udvikler sig.
- Har øje for og reflekterer løbende over balancen mellem individ og fællesskab.
- Arbejder systematisk med eksklusion og inklusionsprocesser.
- Inddrager forældrene som samarbejdspartner i skabelsen af positive og velfungerende børnefællesskaber.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

-Vi rammesætter hver dag børnefællesskaber i mindre differerede grupper, som danner mulighed for relationer/venskaber på tværs af grupperne i vores hus. Vi styrker empati og deler hensigt ved at læse og sætter ord på børnenes følelser og reaktioner.

-I det store og i de mindre børnefællesskaber fastsættes rammerne af det pædagogiske personale, hvor vi bestræber os på at skabe mulighed for, at børnene kan lære, fordybe og udvikle sig, med plads til det enkelte barns behov. Vi voksne er deltagende/ guidende og observerende i lege og andre aktiviteter.

-Vi i de differentierede børnefællesskaber bestræber os på, at skabe balance imellem fællesskab og individ, hvor vi fokuserer på barnets ressourcer samtidig med, at børnene lærer at mestre mellem egne behov og at tage hensyn.

-Vi inddrager alle børn uanset alder, køn, kultur og forudsætninger, så ingen børn kommer i/ til at stå i en udsat position. Det pædagogiske personale har øje for at tilrettelægge aktiviteter, leg, ture ud af huset, dagens rutiner ex. borddækning således, at børnene kan blive inspireret af hinanden, når de spejler, imitere, gentager og efterligner hinanden, da dette er med til at danne fællesskab. Det er ikke tilfældigt hvilke børn, der samles i de mindre grupper, idet der overvejes, hvor hvert barn befinder sig i sin personlige og sociale udvikling. På denne måde har børnene mulighed for at deltage undersøgende og udforske på egne betingelser i fællesskabet, så de bliver medskabere til deres egen læringsproces.

-Vi har fokus på, at alle børn får mulighed for hver dag, at lege med andre børn – hvor de oplever at have venner, og at være en del af et betydningsfuldt fællesskab - her igennem styrkes den demokratiske dannelse og de sociale kompetencer læres. Børnene får fælles erfaringer og fælles oplevelse, der danne grobund for endnu mere leg og gode relationer mellem børnene, og hvor sproget, det verbale samt

kropssproget bliver styrket og afprøvet. Her er den voksne også hverdag med på sidelinjen, hvor der guides, motiveres og understøttes.

- Vi inddrager forældrene i børnenes hverdagsliv gennem dialog i hverdagen, og via billede og små hverdags fortællinger på opslag på stue eller på Tabulex. Der skrives endvidere opslag på Tabulex om de forskellige læreplanstemaer og aktiviteter, der har fokus på børnefællesskaber. Der er fokus på den gode fortælling, samtidig med at personalet også er vejledere til forældre, der har behov for dette. Billederne og fortællingerne giver anledning til god dialog mellem barn og forældre, der giver forældrene et billede af deres barns deltagelse i børnefællesskabet.

- Vi bestræber os på, at tydeliggøre for forældrene, på billede opslag og på skrift, at fortælle om hvilke børn og voksne, der indgår i gruppen sammen med deres eget barn, og om hvilken differerede gruppe barnet deltager i, for på den måde at vise og fortælle, i hvilke sammenhænge deres barn er en betydningsfuld del af.

2.5.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte tilgange til at understøtte børnefællesskaber?

2.5.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.6 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at tilrettelægge vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Oplever vi, at vi har brug for mere eller en anden viden og kompetence for at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen?

Kort præcisering af "Det pædagogiske læringsmiljø"

Det pædagogiske læringsmiljø skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som et miljø, hvor vi bevidst arbejder med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det pædagogiske læringsmiljø tænkes både inde og ude.

Det teoretiske afsæt

Gennem et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø af høj kvalitet, hvor vi har fokus på børneperspektivet, er legen, børnenes medbestemmelse og et inkluderende børnefællesskab det grundlæggende. Endvidere er der en række af vigtige proceselementer, der i det pædagogiske læringsmiljø spiller en yderst betydningsfuld rolle.

Der skal både være plads til det planlagte læringsmiljø samt til det spontane.

Et læringsmiljø er ikke kun et fysisk rum, men en ramme hvor der er plads til at følge børnenes spor. At følge børnenes spor betyder også, at en planlagt aktivitet pludselig kan tage form i noget andet.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

For at dette kan finde sted, er det en forudsætning, at det pædagogiske personale i dagtilbuddet løbende har blik for, hvordan praksis bedst muligt kan rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Det pædagogiske læringsmiljø skal i dagtilbuddet være baseret på et samspil mellem forskellige vigtige pædagogiske forhold.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Arbejder bevidst med, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes.
- Har øje for at det pædagogiske læringsmiljø finder sted hele dagen – i legen, i planlagte aktiviteter, i spontane aktiviteter og i rutinesituationer.
- Vurderer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø ud fra børneperspektivet, hvor der inviteres til leg, fantasi og fordybelse.
- Er ansvarlige for at skabe gode rammer, plads til legen, dialogen og udfordrende aktiviteter.
- Arbejder med at udvikle faglige kompetencer og evne til at indgå i faglige refleksioner, samt afdække egen pædagogisk praksis.
- Videndeler både på tværs af distriktet og i Fredericia Kommune

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- Vi rammesætter og skaber overblik for alle børn og voksne i læringsmiljøerne gennem hele dagen, ved at personalet positioner sig.
- Vi gør tingene sammen med børnene, og ikke for børnene, dvs. Vi støtter børnenes nærmeste udviklingszone (NUZO).
- Vores læringsmiljø tilrettelægges, så det inddrager det enkelte barns perspektiv og deltagelse - ved bla. at følge barnets spor.
- Vi understøtter læringsmiljøer gennem personalets faglige kompetencer, ved at skabe struktur og forudsigelighed, så der er plads til alle børns forskelligheder, og børnene får de bedste betingelser for at lære, dannes og udvikle sig.
- Vi bruger de daglige rutiner som pædagogiske læringsmiljøer.

2.6.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse udvalgte dimensioner?

2.6.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.7 Samarbejde med forældre om børns læring

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske praksis, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø i både leg, aktiviteter og rutiner?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, læring, udvikling og dannelse?
- Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?

- Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

Samarbejde med forældre om børns trivsel og læring

I Ullerup Bæk Distriktet arbejder vi for at lave gode rammer, så alle børn får en god start på deres møde med en ny verden. Vi ser forældresamarbejdet som yderst vigtigt og ønsker i dette samarbejde at tage fælles ansvar for børnenes trivsel og læring.

Sammen med bestyrelsen har vi udarbejdet et værdigrundlag for forældresamarbejdet i distriktet med udgangspunkt i Fredericia Kommunes fem principper for forældresamarbejdet, som kommunens Børne og Unge politik bygger på.

De fem principper:

- Forældresamarbejdet er et fælles ansvar
- Forældre og medarbejdere samarbejder om at fremme barnets udvikling, trivsel og læring
- Kommunikation og dens mange former er let tilgængelig og meningsfuld
- Forældre bidrager på forskellig vis med det, de kan
- Barnets trivsel og læring vægtes altid højt, og derfor er der gode overgange for børn

I Ullerup Bæk distriktet betyder det blandt andet, at:

- Medarbejdere og forældre er i dialog med hinanden om det, der for begge parter er vigtigt, hvilket betyder, at der løbende er dialog, samt at alle bidrager åbent og fordomsfrit.
- Begge parter kan gå på kompromis og formå at tage hinandens perspektiv og igennem dialog finde frem til den bedste løsning for barnet. Medarbejderne opsøger viden fra forældrene om barnet og inddrager dem i det professionelle arbejde.
- Vi møder hinanden med nysgerrighed og støtter op om barnets nysgerrighed til at lære nyt, både i dagtilbuddet og derhjemme.
- Medarbejderne skaber rum for, at forældre får mulighed for at bidrage på forskellig vis med det, de nu kan, i udviklingen af det enkelte dagtilbud.
- Vi tilbyder forskellige former for forældresamtaler, og disse afholdes i såvel barnets hjemlige omgivelser som i dagtilbuddet. Særlige pædagogiske tiltag sker altid i tæt samarbejde med forældrene.
- Vi tilrettelægger forældremøder og andre arrangementer i samarbejde med bestyrelse og forældreråd. Disse varierer fra år til år med hensyn til antal, form og indhold.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- Vi lægger stor vægt på, at barnets trivsel, udvikling og læring er et fælles ansvar mellem forældre og personale.
- Vi har respekt og forståelse for hinandens forskelligheder (personale/forældre), hvor der lægges stor vægt på at kommunikere på en konstruktiv og anerkendende måde.
- Vi er, så vidt det er muligt, i daglig dialog med vores forældre på alle stuer.
- Vi er åbne og lyttende i vores kommunikation med forældrene, samtidig med at vi er tydelige og vejledende, hvis vi oplever, at der er behov for dette.
- Vi tilbyder opstartssamtaler og overgangssamtaler, når et barn skal gå fra en "arena" til en anden ex. fra hjem til institution – institution til skole, eller fra vuggestue til børnehave.
- Vi tilbyder ekstra samtaler fordelt over den tid et barn går i Pelikanen ex. 4 års samtale, og hvis vi derudover oplever et behov, der kræver længere tid for samtale.
- Vi arrangerer forældremøder, hvor hverdagens praksis samt pædagogiske overvejelser bliver delt mellem personale og forældre. Herved er der mulighed for at skabe en sammenhæng mellem hjem og institution, så barnets læring kan understøttes.
- Pelikanens forældrebestyrelse altid er repræsenteret ved det årlige forældremøde, hvilket binder den praksis- pædagogiske hverdag sammen med det, at være forældre i en selvejende daginstitution.
- Vi har en aktiv, engageret og ansvarlig Forældrebestyrelse i vores selvejende daginstitution, der er lyttende og en god "medspiller", der giver konstruktiv feedback, på det man som forældre oplever i hverdagen, samt på det kendskab/viden man som forældre får til vores daginstitution via forældrebestyrelsesarbejdet.
- Vi sammen med forældrebestyrelsen året igennem planlægger/arrangerer forskellige begivenheder ex. arbejdes lørdage, sommerfester, blomster uge, Lucia fest, Cirkus og mm, hvor det sociale fællesskab dyrkes og udvikles mellem børn, forældre og andre familie medlemmer samt personalet.
- Vi inddrager forældrene i vores hverdag via billeder og tekst på Aula, ved indgangen, rundt omkring i huset, på "Pelikanen Sjøv" på Facebook samt via "barnets mappe", hvor der gennem tiden samles billeder fra barnets hverdag.

- Vi har forældre, udover bestyrelsen, der træder til i hverdagen ved praktiske gøremål, så som it hjælp, reparation og ophæng.
- Vi sammen med forældrebestyrelsen har udviklet Pelikanens velkomstfolder samt en Kostpolitik, der ved barnets start/opstartssamtale bliver udleveret og gennemgået.

2.7.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for disse udvalgte situationer?

2.7.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.8 Børn i udsatte positioner

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljøer, så de understøtter læring, trivsel, udvikling og dannelse hos børn i udsatte positioner?
- Har vi i tilstrækkeligt omfang faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i vores pædagogiske læringsmiljø?
- Hvordan sikrer vi, at vi har blik for alle de børn, der er i periferien af børnefællesskabet - og dem, hvis udsathed er mindre synlig?
- Hvordan fungerer vores eventuelle samarbejde med andre instanser som PPR, sundhedspleje, tale-høre-pædagog mv.?

Pædagogisk grundlag: Børn i udsatte positioner

Kort præcisering af "Børn i udsatte positioner"

Børn i udsatte positioner skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som en sammensat gruppe af børn, der er i risiko for at stå uden for fællesskabet.

I lighed med andre børn lærer og udvikler de sig i et fagligt og kompetent pædagogisk læringsmiljø.

Det teoretiske afsæt

At være i en udsat position kan ses som, at barnet befinder sig i en sårbarhedsskabende situation, som ikke nødvendigvis er statisk, og som kan opstå i mange variationer.

Barnet er ikke nødvendigvis født ind i den udsatte position.

Eks. kan der opstå kriser/sorg, som bringer barnet i en udsat position i en periode.

Barnet, som befinder sig i en udsat position, har brug for, at det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, som tilgodeser barnets individuelle betingelse for deltagelse i fællesskabet.

Det er væsentligt at tage højde for individ, aktør og kontekst.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogisk personale er bevidste om, hvordan de agerer og forstår det herskende normalitetsbegreb, så der skabes de bedste forudsætninger for deltagelse i læringsmiljøet og fællesskaberne.

For at behandle børn ens, skal de behandles forskelligt, set ud fra det enkelte individ.

Det pædagogiske personale skal sikre, at der tages udgangspunkt i barnets ressourcer.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Sikrer trygge og stimulerende læringsmiljøer ud fra hvert enkelt barns perspektiv og behov, herunder med fokus på forudsigelighed, genkendelighed og anerkendende voksenrelationer.
- Arbejder med at barnet tilbydes små differentierede fællesskaber, der tilgodeser barnets udvikling og trivsel.
- Samarbejder med tværfaglig fagpersoner og konsulenter.
- Har styrket fokus på børns læring og udvikling med fokus på et kvalificeret samt differentieret forældresamarbejde
- Har fokus på overgange i børns liv.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- Vi skaber rammerne for de små differentierede fællesskaber, hvor børn i en udsat position kan indgå på deres niveau.
- Vi voksne arbejder målrettet med det enkelte barn, der måtte være i en udsat position.
- Vi sikre mulighed for aktiv deltagelse og derved læring i forskellige kontekster.
- Børn i udsatte positioner skal udfordres og opleve mestring, samt mødes med positive forventninger for at føle sig værdifuld i fællesskabet.
- Vi har fokus på, at styrke nye mestringer for børn i udsat position, ved grundigt at kende barnets ressourcer og kompetencer. Herfra skabes nye muligheder for barnet og dets trivsel, læring og udvikling.
- Vi inddrager hele personalet i arbejdet med børns trivsel, læring og udvikling.
- Vi inddrager forældrene så hurtigt som muligt, når vi oplever, at et barns trivsel, læring og udvikling går i en uhensigtsmæssig retning.
- Vi har stor fokus på tidlig indsats ifht barnets trivsel, læring og udvikling, hvor Akt pædagog, KKP pædagoger og andre tværfaglig samarbejdspartnere/konsulenter kontaktes ved behov.
- Vi samarbejder på forskellige måder ifht. børns overgange – overgange i hverdagsrutinerne, hvor positionering er vigtig for at kunne hjælpe det udsatte barn bedst muligt, - Vi samarbejder internt i huset, når et hvert barn skal flytte fra en stue til en anden, ved overgange mellem hjem og institution, og fra institution til skole.

2.8.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse udvalgte pædagogiske tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

2.8.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

2.9 Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvilke gode eller dårlige erfaringer har vi med pædagogiske tiltag og initiativer rettet mod kommende skolebørn?
- Hvad mener vi, er de vigtigste faktorer for, at børn oplever tryghed og sammenhæng i overgange?
- Hvordan oplever vi samarbejdet med skole, fritidshjem/SFO eller andre dagtilbud i forbindelse med overgange?

- Hvordan kan vi følge op på, hvordan børnene har oplevet overgangen fra dagtilbud til skole eller SFO/fritidshjem?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

2.9.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse udvalgte perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

2.9.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

3 DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - SELVEVALUERING 2019 - FOKUSOMRÅDER

3.1 Samspil og relationer

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvad kendetegner de situationer, hvor vi oplever nærvær mellem os og børnene, og vi er fordybede sammen?
- Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene og ikke har mulighed for at reagere på deres behov?
- Hvordan kommunikerer vi med børnene, både kropsligt og sprogligt, i forskellige situationer i løbet af dagen?
- Hvordan kan vi understøtte det enkelte barns trygge tilknytning gennem det pædagogiske arbejde med hele børnegruppen?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

3.1.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på disse udvalgte tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

3.1.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

3.2 Evaluerende pædagogisk praksis

Refleksionsspørgsmål til inspiration

- Hvordan evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?
- Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for på aktiviteterne eller på børnenes læring?
- Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

Her skal skal faglig ledelse ligge.

3.2.1 Vurdering

Nedenstående graf viser Daginstitutionen Pelikanen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på disse udvalgte dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

3.2.1.1 Daginstitutionen Pelikanen's vurdering

Daginstitutionen Pelikanen har endnu ikke foretaget en vurdering af ovenstående spørgsmål.

4 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

4.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

4.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Der er endnu ikke oprettet en refleksion.

5 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

5.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Læreplanstema: Alsidig personlig udvikling

Alle børn i Fredericia Kommune uanset baggrund, køn, etnicitet og handicap har ret til at være en del af et trygt fællesskab og et stimulerende læringsmiljø. Børn skal opleve tryghed og sikkerhed, og de skal udfordres og motiveres bedst muligt.

Læringsmiljøet skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, så de derigennem opbygger tillid til egne potentialer. Børn skal støttes i at eksperimentere med og håndtere følelsesudtryk, så det medvirker til at udvikle livsduelighed.

Det pædagogiske personale skal derfor invitere børn til at deltage i sammenhænge, hvor grundlæggende erfaringer med demokrati og dannelse skabes. De skal støtte børnene i at gå på opdagelse i deres eget og andres liv, ligesom de skal understøtte børnene i at være vedholdende og innovative.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

- Vi har en kultur, hvor vi deler hensigt med barnet, hvor både barnets følelser og handlinger respekteres, italesættes, støttes og hjælpes videre. Vi anerkender barnets følelser og giver tid og hjælp til, at barnet forstår og får mulighed for at regulere sine følelser. Evnen til at dele følelsestilstande er vigtig, også for at kunne etablere kontakt og relationer til andre, derfor er vi voksne særligt opmærksomme på dette.
 - Vi er tillidsskabende og empatiske voksne, der skaber trygge rammer for barnet. Vi inviterer barnet til at lege og eksperimentere med krop og sjæl, der kan foregå både alene eller i fællesskab med kammerater og voksne. Vi voksne har fokus på, at vi er aktivt deltagende – gode rollemodeller – i lege og andre aktiviteter samtidig med, at vi også kan "gå ved siden af og bag ved".
 - Vi har en kultur i Pelikanen, hvor der er plads til, at være "som man er, for det er godt nok" (citater fra Krumme sang - Komponist: Michael Hardinger m.fl.) – som vores "Spillop børn" (børn på vej i skole) de synger hvert år i årets cirkusforestilling, når deres børnehavetid afsluttes... Vi modtager alle børn med respekt for, hvem de hver især er, og bestræber os på, at der fra starten knyttes venskaber/ gode relationer mellem børnene. Vi arbejder bl.a. med ressourceblomsten samt andre måder, der fremhæver barnets ressourcer og mestringer, for på den måde at skabe nye fortællinger om barnet. Vi sætter ord på, når vi hjælper hinanden i hverdagen, eller har brug for hjælp fra en ven - f.eks. når et nyt barn starter i en ny gruppe – eller hvis strømpen driller... - eller hvis et barn er ked af det... – og vi sætter ord på, på en anerkendende måde, når der er noget, barnet skal øve sig lidt mere på.
 - Der er plads til uprøvede aktiviteter, som børnene med krop og sanser kan afprøve samt alt efter alder kan stille nysgerrige og undrende spørgsmål til, som vi sammen med barnet kan undersøge/støtte nærmere.
 - Vi sørger for gode læringsmiljøer inde som ude, og der tænkes og indrettes så vidt muligt efter børnenes alder, udviklingsniveau og behov, der styrker børnenes sanser og følelsesmæssige udvikling. Vi bestræber os på at følge børnenes egne initiativer og perspektiver, der understøtter den demokratiske dannelse. Dette er vi opmærksomme på ved hverdagsrutinerne samt ved de forskellige kreative og pædagogiske aktiviteter, der både er planlagte og spontane.
 - Vi i hverdagsrutinerne har fokus på børnenes selvhjulpenhed, hvor der bliver taget højde for hvert barns udviklingsniveau.
- Forældresamarbejdet:
- Vi bestræber os på, via den daglige dialog og planlagte samtaler, at inddrage forældrene i de situationer fra hverdagen, der for barnet både kan rumme gode situationer samt situationer der kræver ekstra øvelse hos barnet, eller hvor forældre og personale i samarbejde skal finde nye løsninger, der kan fremme barnets udvikling. Det er vigtigt, at der sker en fælles indsats.

5.2 Social udvikling

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

Læreplanstema: Social udvikling

I Fredericia skal alle børn opleve at høre til. Stærke relationer skaber stærke mennesker. Ansatte og forældre har et fælles ansvar for udvikling af sociale fællesskaber i dagtilbud og fritid.

Børn skal opleve, at det pædagogiske personale inddrager dem. Deres bidrag er værdifulde både for dem selv og andre i fællesskaber.

Relationer er grundlaget for, at børn lærer sig empati. Læringsmiljøet skal understøtte børnenes sociale udvikling og demokratiske dannelse. Gennem leg lærer børn at forhandle, indgå kompromisser og løse konflikter, så de på sigt kan begå sig som robuste, værdifulde og ligeværdige medborgere.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hos os i Pelikanen betyder det at:

• Børn har ret til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Dansk og international forskning fortæller os, at de tidlige år er de allervigtigste for et barns udvikling og livsbane... (Ringsmose&Kragelund, 2014).

Derfor er det yderst vigtigt for os i Pelikanen, at vi skaber de bedste læringsmiljøer for social udvikling for alle børn, hvor ethvert barn udvikler sociale handlemuligheder gennem legen og andre sociale, aktive og kreative aktiviteter. Hos os skal ethvert barn opleve at være værdifuld og høre til i store som mindre fællesskaber, hvor der opbygges relationer og venskaber, der er med til at udvikle empati hos barnet.

• Vi møder alle børn hver dag med positive forventninger – vi ser barnet som den, det er, og hjælper, støtter og guider barnet videre i legefællesskaberne, hvis der er behov for dette. Oplever vi et barn lege/være ved siden af et fællesskab eller endnu ikke har knyttet relationer med jævnaldrende, ser vi på barnets ressourcer og bygger legefællesskaber op sammen med barnet i et mindre legefællesskab, hvor nye venskaber kan opstå.

• Vi deler hensigt med ethvert barn og har børneperspektivet i fokus – vi lytter til barnet, hvor følelser bliver spejlet, og barnet hjælpes videre bedst muligt, så barnet oplever selv værdi.

• Vi er ved siden af, foran og bagved barnet i den sociale udvikling ex. i legen – alt efter, hvor barnet er i sin sociale udvikling.

• Vi er optaget af og arbejder med relationer mellem barn-barn og mellem barn-voksen – dette sker bl.a. via lege og motoriske aktiviteter ex. børneyoga – tumlelege – sanglege – hjælpsomhed overfor sine kammerater, ex. når nye børn kommer til.

• Vi bestræber os på at indrette vores læringsmiljø bedst muligt, så legen har gode betingelser – hvor vores børn får lyst til at lege og bygge/vedligeholde relationer til andre børn. Eks. kan leg med vand blive til mange gode rollelege i legehuset, hvor der kan blive solgt meget suppe eller dukker der bliver badet og puslet – og vandbaner der bliver fyldt med vand og små træskibe.

Forældresamarbejdet:

- Vi sørger for en god glidende overgang for barnet i vores aldersopdelte institution, når et barn skal gå fra hjem/dagpleje til Pelikanen – skal flyttes fra en gruppe til en anden og ligeledes ifht skolestart. Vi har i Pelikanen udarbejdet en procedure for overgange i barnets liv i Pelikanen. Barnets forældre er medinddraget ved alle overgange.
- Vi tilbyder alle forældre opstartssamtaler, 4- årssamtaler og udviklingssamtaler ved behov, og hvis forældre i øvrigt har brug for vejledning/guidning, hvor bl.a. barnets sociale udvikling drøftes.

5.3 Kommunikation og sprog

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Læreplanstema: Kommunikation og sprog

I Fredericia Kommune arbejder vi på udvikling af børn og unges kommunikative/sproglige færdigheder. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte alle børns udvikling af sprog, så de kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Læringsmiljøet skal sikre, at det pædagogiske personale via refleksion over organisering og pædagogiske / didaktiske overvejelser skaber samtaler af høj kvalitet i alle sammenhænge.

Det er vigtigt, at børn tidligt i dagtilbud får varierede oplevelser med skriftsprog, kommunikationsplatforme, nonverbal kommunikation og symbol- og billedsprog. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidste om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

I Pelikanen betyder det at:

- Læringsmiljøet tilrettelægges/planlægges, så alle børn så vidt muligt kan opnå erfaring med kommunikation og samtale strategierne, så deres lyst og mod til at udtrykke sig styrkes.
- Personalet positionerer sig med børn i mindre grupper, så alle børn føler sig hørt og lyttet til.
 - Vi bruger understøttende sprogstrategier og dialogisk læsning
 - Vi griber øjeblikket og bruger hverdagsrutiner til at udvikle det enkelte barns sprog.
- Vi skaber sprogmiljøer
 - der giver det enkelte barn mulighed for, at udvikle sproget så godt som muligt, ved at tilbyde en bred vifte af sproglige aktiviteter og læringsmuligheder.
 - Med tal og bogstaver synliggør vi skriftsproget både ude og inde. Fotos med ord, rim og remser, sange m.m. hænges i børnehøjde.
 - Vi hænger alfabetet på væggen, hvor børnenes billede og navn sættes fast ved det enkelte barns forbogstav.
 - Papir, blyanter, tusch m.m. er lettilgængelig for børnene.
 - Familiebilleder hænger på væggene på stuerne.
 - Bøger er synligt tilgængelig for børnene i alle rum.
 - Vi har rigtig mange sprogkufferter med sange, eventyr, sproglege, spil.....
 - Vi bruger Fagtesange med de yngste børn for at understøtte sproget.
 - Vi laver forløb med Fredericia Kommunes Fonologiske sprogpakke.
- Vi indgår i børnenes leg
 - Vi udvikler sproget gennem leg ved at deltage og derved understøttes dannelse af relationer, fællesskaber, sprogtilegnelse og ordforråd.
 - Vi udvider børnenes ordforråd ved at tilføre nyt til legen.
 - Vi følger børnenes spor.
 - Vi planlægger små og større tematiske forløb året igennem.
- Vi er bevidste om
 - at være gode sproglige rollemodeller og har fokus på kvaliteten i samtaler.
 - Vi viser børnene vejen til en anerkendende tilgang til hinanden.
 - Vi er lyttende, når barnet fortæller og stiller uddybende spørgsmål.
 - Gennem samtale øver vi børnene i turtagning og vekselvirkning mellem at tale og lytte.
- Vi samarbejder med forældrene;
 - om det enkelte barns sproglige udvikling.
 - Forældrene inddrages omkring Sprogtrappen og 3 års sprogvurdering.
 - Vi dokumenterer hverdagen på opslagstavler og lægger fotos på Aula.
 - Vi laver opslag med ideer til et godt sprogmiljø i hjemmet.

5.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?**Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:**

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

Læreplanstema: Krop, sanser og bevægelse

I Fredericia Kommune skal alle børn have mulighed for at bruge deres krop og sanser til at udforske sig selv og omverdenen. Barnet formes via sansestimuli og kropslige erfaringer.

Gode og trykke bevægelsesfællesskaber gør børnene nysgerrige på at udfordre sine egne motoriske kompetencer og til at tilegne sig nye bevægelsesmønstre. Det medvirker til at udvikle kropsbevidsthed og bevægeglæde. Børnene bliver inspireret af hinanden og af de voksnes måder at bruge bevægelsesmiljøerne på.

Det pædagogiske personale skal bidrage til at udfordre hvert enkelt barns sansemotoriske kompetencer igennem leg og dagligdagsrutiner inde såvel som ude. Børn skal støttes i at være i bevægelse og i ro. Dette bidrager til fysisk, psykisk og social trivsel.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

I Pelikanen betyder det at:

- Vi tænker Krop, sanser og bevægelse ind i vores hverdag, både inde og ude. Ex. kan lege der kræver mere plads, tilbydes at foregå et andet og bedre sted.
- Vi voksne sætter os tydelige mål, vi organiser og positionere os, så vi i hverdagen har en klar struktur over de pædagogiske aktiviteter og praktiske gøremål, der skal være i fokus ved dette læreplanstema. Dermed ved både voksne og børn, hvad de skal, hvornår og hvorfor.
- Vi organiser og indretter os, så vidt det er muligt, vores inddørs fysiske læringsmiljø ud fra, hvordan vi kan se børnene bedst trives og udvikles i. Ex. har vi omdannet et rum med flere motoriske rekvisitter/legetøj,
- Vi i vores planlægning og organisering har for øje, at der skal være plads/tid til fordybelse/undren, gentagelser samt spontanitet – vi følger børnenes spor/initiativ, der kan bringe os videre i børnenes fantasifulde udforskningen af verden og af deres kroppe til at prøve/turde mere med krop og sanser.
- Vi bevidste om, at styrke børnenes opmærksomhed - vi bliver ved den samme aktivitet i længere tid, da børnenes optagethed af ex. at lege cirkus er sjovt, spændende og lærerigt.
- Vi har indrettet vores fantastiske legeplads, så den er fleksibel, og hvor der er gode muligheder for at sanse og bevæge sig hele dagen. Her er der motorik baner, cykler, gynger, flise områder og ujævnt terræn i flere plan, der styrker børnenes muskel led sans - vores børn kan blive "bjergbestigere" for en dag... vi har balancebomme, bolde, hulahopringe, hinkeruder, og huler der er skabt af børnene selv - træer man må klatre i, æbler der må spises, grøntsags kasser og blomster der må plukkes og spises - måske på vores bål sted, - vi har masser af insekter, orme, fugle, eger, osv. der er spændende at røre ved, se, dufte og smage på, undersøge nærmere... osv.
- Vi har fokus på, at vores legeplads stadig er kuperet og indeholder bevoksning, som børnene kan klatre i, gemme sig under og krybe igennem, - vi bygger huler, og træstammer bliver liggende til at gå balance på, eller måske kan vi finde små insekter i barken, ... - vi har tæpper, vi lægger ud, så vi kan ligge og kigge på skyerne, der svæver forbi... - vi har masser af bolde, som vi kan kaste til hinanden, - vi tænder bål, hvor vi kan mærke varmen fra samtidig med, at vi kan smage, på det vi fremstiller osv.,- alt sammen oplevelser der udfordre sanser og kropsbevidsthed.
- Vi hele dagen også har fokus på, at sætte ord på alting, så vores børn bliver bevidste om deres sanser - ex. ved at græsset føles blødt, vådt – også med bare fødder., træstammer er ru og den kan sige en sjov lyd, at vi har en skulder, en albue eller at vandet er koldt/varmt eller noget er sødt eller surt/blødt /hårdt osv. Børns handlinger og oplevelser sættes der ord på, så børnene kommer til at forstå sammenhængen og ideen med aktiviteterne.

- Vi ved, at al bevægelse stimulerer sanserne, og giver barnet fornemmelse for varme/kulde, tung/let, hårdt/blødt... - er jeg mæt/sulten... -eller når jeg skal gribe en bold, skal jeg så træde et skridt frem eller tilbage...? - når jeg hopper eller løber ned ad bakken, hvor meget fart skal jeg så have på... - osv. - så ved alle aktiviteter guider og motiverer vi alle vores børn til at forstå sammenhængen.
- Vores børn selv tager tøj af og på, vasker hænder, håndterer madkassen og indholdet ved bordet, henter ting, rydder op, dækker bord/tørre borde af og mange andre ting, naturligvis med støtte fra en voksen i det omfang, det er nødvendigt.
- På legepladserne sættes der forskellige bevægelses aktiviteter/lege i gang, der vil veksle imellem aktiviteter, der " får pulsen op", så som "Mine kyllinger kom hjem", boldlege eller fangelege og aktiviteter indendørs såsom børneyoga, bevægelse/afslapning til stille musik eller massage/ fodbad for at skabe ro eller sanse på en anden måde.
- Vi bruger nærmiljøet til gåture, der udfordrer børnenes udholdenhed, besøger naturområder og andre legepladser, for at bryde børnenes vanter bevægelsesmønstre.

Forældresamarbejdet:

- Vi bestræber os på løbende, at inddrage forældrene i børnenes aktiviteter via billeder på Aula, i huset med små fortællinger, samt arrangementer i årets løb, hvor forældre kan være sammen med børn og personale.
- Vi opfordrer også forældrene til, at de hjemme sammen med deres barn kan udforske/øve sig på de samme motoriske aktiviteter for på den måde at give forældrene indsigt i, hvor langt deres barn er i sin motoriske udvikling, samtidig med at forældre og barn kan opnå nærvær og en god oplevelse sammen.

5.5 Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Læreplanstema: Natur, udeliv og science

I Fredericia arbejder vi for, at børn oplever deres læring som skabende, undersøgende og motiverende. Vi ser barnets første møde og læreprocesser om det naturfaglige som en tværfaglig dannelsesproces, der strækker sig helt fra de tidlige børneår og op gennem skoleforløbet.

Gennem et læringsmiljø med en STEAM tilgang lægges trædesten ud til at understøtte barnets nysgerrighed, foretagsomhed, kritiske forholdemåde til natur og oplevelse af tværfaglige sammenhænge. Barnets sansning og oplevelser i udelivet styrker dets deltagelsesmuligheder i fællesskabet – på tværs af alder, køn og kultur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Det betyder, at vi i Pelikanen arbejder på følgende måde:

Overordnet

• I Pelikanen ser vi uderummet som et fantastisk læringsmiljø for natur, udeliv og science. Vores udeareal og legeplads ligger i et kuperet terræn, og geografisk er Pelikanen beliggende i nærheden af både skov og strand, som giver grobund for masser af udendørs aktiviteter.

Vi er en flok engagerede voksne, der sammen med børnene er undersøgende, nysgerrige, eksperimenterende, og samtidig giver vi vores viden videre på en måde, der understøtter børnenes forundring, nysgerrighed, fantasi og mod til at "turde". Vi oplever uderummet som et inkluderende læringsmiljø med plads til alle, hvor de usynlige "regler" vedr. køn og alder ophæves, og hvor vi har rig mulighed for at følge børnenes spor.

• Vi arbejder ud fra vores naturårshjul, som også inddrager dele af de 17 verdensmål, og vi har her fokus på, at skabe et miljø, hvor børnene kan få en robust platform for at mærke sig selv, og få en spirende forståelse for naturen og sammenhænge heri. De har rig mulighed for at udvikle glæden ved at være i det fri!

• På vores tre aldersopdelte stuer arbejder vi alle med naturen i børnehøjde, hvilket vil sige at vi ud fra børnenes alder, behov, kompetencer og mestring tager fat i naturens vidunderlige verden. Dette foregår både i det store fællesskab, samt ofte i mindre grupper med større mulighed for fordybelse og læring.

• Læreplanstemaet Natur, udeliv og science omfatter en bred vifte af forskellige tiltag, derfor har vi valgt at dele det op for at præcisere hvad der er hvad...

Når vi tager afsæt i NATUR vil vi gerne, at børnenes stifter bekendtskab med:

• affaldssortering, affaldsindsamling, bæredygtighed, genbrug fx sortering af affald ved måltider, samle skrald, lave ting af genbrugsmaterialer

• årstidernes skiften

• ture til skov, strand, volden osv. (gerne gentagelser)

• dyreliv... -sammenhænge, levesteder, føde, funktion, samspil i naturen, fødekæder

• fokus på, hvordan vi passer på dyr og natur

• naturens farver, bare tæer i sand, dufte fra blomstrende træer, lyde af fuglesang, vissent løv og smagen af nye bølgeblade så sanserne stimuleres

• så, spire, plante, høste, spise. Børn og voksne er med i hele processen... vi skaber rammer for læring og en spirende forståelse for vejen fra jord til bord.

• vejrfænomener fx regnbuen, en vandpyt, sne og is

Når vi tager afsæt i UDELIV vil vi gerne, at BØRNENE stifter bekendtskab med:

• at ude er der højt til loftet og masser af plads til at udfolde sig

• at der er tid og rum til fordybelse og ro

• små og store fællesskaber med gode deltagelsesmuligheder

• motorisk udfoldelse i det fri, som at klatre, trille, gynge, løbe osv. (kropsbevidsthed)

• at inde aktiviteter kan tages med ud og naturen med ind fx musik og bevægelse udendørs, sproglek rundt på legepladsen, bondegårdsdyrene med i det rigtige græs etc.

• bål og mad på bål

Når vi tager afsæt i SCIENCE vil vi gerne, at BØRNENE stifter bekendtskab med:

• undersøgelser og afprøvninger af naturens lovmæssigheder, fx is er frossent vand, hvad kan flyde/synke.

• den undersøgende tilgang, og herigennem opnår erkendelse og erfaring.

- at vi voksne undres sammen med børnene og stiller "hv" spørgsmål, der opfordrer børnene til at tænke reflekterende, kreativt og undersøgende. Når vi voksne ikke bare giver svaret skabes grobund for nysgerrige børn, og dermed en spirende forståelse for den naturvidenskabelige tilgang.
- former, antal og mængde, som skaber en begyndende matematisk forståelse.

FORÆLDRESAMARBEJDET:

Vi vil dokumentere vores arbejde med natur, udeliv og science via opslag, billeder, udstillinger osv. Det er vores hensigt, at skabe rammerne, hvor børnene oplever glæde og nysgerrighed ved at være i naturen, og dette vil forhåbentlig smitte af i samværet med forældre.

I forskellige projekter vil forældre/ familie være inddraget, fx hvis vi skal bruge genbrugsting til skraldekunst, marksten der skal males, eller hvis solsikken skal med hjem og vandes. Vi holder blomsteruge, hvor barnet sammen med sin forældre skal udvælge en blomst/plante, der skal plantes i institutionen. Forældre/ bedsteforældre inviteres med til festligheder efterfølgende.

I Pelikanen får børnene lov til at boltre sig i naturen. Det giver glade og beskidte børn fyldt med gode oplevelser, hvilket forældrene informeres om så der er skiftetøj med samt tøj der må bruges.

5.6 Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?**Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:**

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Læreplanstema: Kultur, æstetik og fællesskab

I Fredericia ses alle børn som værdifulde og aktivt skabende borgere i demokratiske fællesskaber. Derfor skal læringsmiljøet stimulere børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed gennem æstetiske oplevelser.

Alle børn, uanset baggrund og geografi, skal have en række varierede kulturelle oplevelser bl.a. gennem deltagelse i byens arrangementer og tilbud.

Tilgangen til kunst og kultur tager afsæt i et legende og eksperimenterende læringsrum, hvor børn oplever at være både tilskuere og aktive deltagere. Kunst og kultur skal være både for, med og af børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

I Pelikanen betyder det at:

I den nye styrkede læreplan defineres kultur både som en kunstnerisk, skabende kraft, der aktivere børns sanser og følelser, ligesom det er de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. I Pelikanen bestræber vi os på, at skabe et læringsmiljø med fokus på en kultur, hvor børnene kan tilegne sig nye og forskellige udtryksformer, samt nye erfaringer der medvirker til, at danne deres identitet og kan forankre værdier.

- Vi vægter, at alle børn hver morgen bliver mødt af de voksne, ved at sige godmorgen og barnets navn, samt bydes velkommen på stuen/alrummet. Dette er med til at barnet føler sig set og bliver budt ind i fællesskabet. Vi styrker fællesskabsfølelsen yderligere ved, at synge forskellige navnesange, hvori barnets navn bliver nævnt.

- I vores læringsmiljø vægter vi, at 'dele hensigt', fremhæve de gode historier om barnet og "lade maden være". Kulturen i Pelikanen er, at børn og voksne taler ordentlig og respektfuld til hinanden. Det er i samvær med andre og i legen, at barnet bearbejder og udtrykker sin forståelse af, at være til i verden, og hvor de øver sig i de fælles spilleregler, som vente på tur, udsætte egne behov og knække kode til, hvordan man f.eks. låner legetøj af hinanden. Dette styrker børnenes demokratiske dannelse, hvor børnene viser respekt og tager hensyn til og hjælper hinanden, når der er brug for det. I forbindelse med måltidet ønsker vi, at skabe tryghed og god stemning, hvor vi "lader maden være", vi sidder i mindre grupper, hvor børnene kan kommunikere både verbal og nonverbal med de andre børn og voksne, så den gode fællesskabsfølelse styrkes.

- Vi har fokus på sammenhæng i forbindelse med børnenes overgange, så der opleves tryghed i de forskellige overgange. Det er både hverdagsovergange og overgange mellem stuerne. I hverdagsovergange arbejder vi med positionering, så der skabes en struktur, så børnene oplever en forudsigelige hverdag.

- Ved overgange mellem stuerne besøger børnene deres nye stue, så der dannes nogle gode barn-barn og voksen-barn relationer.

- Vi følger børnenes spor mest muligt - børnenes ideer gribes og inddrages - og kan blive et fordybelsestema, som fx dukketeater, kuffertsange/historie, dyr - vi kigger i bøger, synger sange, finder på lege mm.

- På stuerne eksperimenterer vi med forskellige materialer. Dette gør vi i differeret fællesskaber, hvor der er tæt voksenkontakt og støtte. Alle børn får mulighed for deltagelse i forskellige kreative processer, og får dermed æstetiske oplevelser. Materialerne vælges enten forud for aktiviteten eller undervejs i fællesskab. Det kan også være materialer, børnene har indsamlet i naturen. At børnene oplever, at deres kreative udfoldelse og deres bidrag til udsmykning af huset, er noget værdifuldt og genkendeligt.

- Vi tager på tur ud af huset til fx biblioteket, i teateret, biografen, science festival, 6 juli på volden, På gåture i nærmiljøet: skov, strand, til toget, vi går forbi børnenes hjem, vi har projekt "Kend din by" med ældste gruppen, vi tager på tur til Voldens legepladser og andre sjove legepladser i nærmiljøet, til brandstationen, cykelture - hvor vi snakker, om det vi ser og oplever - huse, mennesker, dyr, billeder, skolen, naturen, toget mm.

- Vi bruger sang og musik i hverdagen som udtryksformer. Vi har "musikalsk legestue" 1 gang i ugen med vuggestuen og gul stue, som pt. har temaet Krop, sanser og bevægelse. Vi præsenterer og eksperimenterer med forskellige musikgenrer/danseformer og musikinstrumenter. Vi har Kuffertsange med forskellige temaer der bliver brugt ugentligt i vuggestue og på gul stue.

- Vi fejrer de fælles traditioner såsom jul, påske og fastelavn. Vi har fokus på børneperspektivet, legen og den gode stemning. Vi udsmykker huset/stuen med pynt som passer til begivenheden og arr. festligheder - slå katten af tønden, laver masker, udklædning, fastelavnsris, påskefrokost, finder påskeæg, laver påskepynt, julefrokost, Luciaoptog, julegudstjeneste i kirken. Vi synger sange, der passer til højtiderne.

- Derudover har vi lokale traditioner, fx blomsteruge - børnene medbringer en blomst og sidst på ugen inviteres bedsteforældrene til at deltage i blomsterdag og være en del af vores hverdag, Sommerfest - på festdagen medbringer alle familier mad, og vi spiser sammen, der leges og tales på tværs af familierne, og børnene udviser stor glæde, ved at dele deres institutionsliv. Vi har arbejdslørdag, hvor vi inviterer alle forældre og børn til at hjælpe med vedligeholdelse af Pelikanen. Vi har julehygge - forældre inviteres til kaffe og æbleskiver, høstfest - vi spiller musik, synger høstsange og leger i halm, Skt. Hans - vi tænder bål med heks og trolde og vi synger sange der hører til begivenheden. Vi har hvert år en stor cirkus forestilling - de ældste børn "spilopperne" øver forskellige cirkusnumre og sange, og viser det for børn og forældre.

Forældresamarbejde:

- Vi taler med og inddrager forældrene i vores aktiviteter, via billeder og små fortællinger på fx Aula og piccollage – (digitale billedcollager). På den måde kan forældrene derhjemme nemmere tale med deres barn om, hvad dagen er gået med.
- Til opstartssamtaler og i den daglige snak med forældrene, får vi et indblik i børnenes hjemmearena og familieliv. Herunder hvad barnet har lavet i weekenden og er specielt optaget af derhjemme - dette kan kombinere de to verdner, hvis vi fx ved at barnet er optaget af dyr, biler, familiebesøg osv.
- Vi beder om forældres hjælp, hvis vi mangler forskellige materialer, som fx mælkekartoner, æbler, tegnepapir, mm
- Vi synliggør og opfordrer forældre til, sammen med barnet at beundre og tale om de mesterværker, som barnet har lavet.
- Vi informerer forældre via Aula og opslag om div arr. og aktiviteter i dagligdagen - fx ture ud af huset, bål, vi leger med vand osv. Vi informerer om arr. i byen, som man kan deltage i som familie ex. affaldsindsamling, skov og natur oplevelser, teater, biograf for børn, Den kreative skole mm.

6 UDVIKLINGSPLANER

Daginstitutionen Pelikanen har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.